

Uppsiktsplikt och ägarstyrning

Revisionsrapport

Sammanfattning

Syftet med granskningen är primärt att följa upp den granskning som genomfördes 2012 och bedöma om Regionstyrelsen har säkerställt en effektiv och ändamålsenlig uppsikt och ägarstyrning. En översiktlig granskning görs därtill av styrelsens uppsikt över nämndernas verksamhet.

Granskningen visar sammantaget att Regionstyrelsen vidtagit flera åtgärder efter föregående granskning men att vissa grundläggande brister kvarstår kring både ägarstyrning och uppsikt av bolagen.

Vi bedömer också att styrelsen utövat en aktiv uppsikt över nämnderna under 2016.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
2	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
3	Revisionskriterier	4
4	Metod.....	4
5	Resultat av granskningen.....	5
5.1	Ägarstyrning	5
5.2	Uppsikt över juridiska personer som landstinget äger eller har inflytande i.....	7
5.3	Uppföljning och kontroll av privata utförare.....	9
5.4	Uppsikt över nämndernas verksamhet.....	10
6	Revisionell bedömning	11

1 Bakgrund

Uppsiktsplikt och ägarstyrning har granskats 2010 och 2012. Den granskning som genomfördes 2012 avgränsades till landstingets hel- och delägda bolag, verksamhet i egen regi uteslöts. Brister uppmärksammades rörande organisering av uppsikt och ägarstyrning samt otydliga direktiv och styrande dokument. Revisorerna riktade anmärkning mot styrelsen för bristande uppsikt och aktivitet avseende resursförbrukningen i Folkhälso-, primärvårds- och tandvårdsnämnden och Hälso- och sjukvårdsnämnden för år 2014 och 2015.

2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet med granskningen är primärt att följa upp den granskning som genomfördes 2012 och bedöma om Regionstyrelsen har säkerställt en effektiv och ändamålsenlig uppsikt och ägarstyrning. En översiktlig granskning görs därtill av styrelsens uppsikt över nämndernas verksamhet. Utifrån syftet ska följande revisionsfrågor besvaras:

- Har Regionstyrelsen åtgärdat de brister som framförts i tidigare granskning?
- Har Regionstyrelsen utövat en aktiv uppsikt över nämnderna under 2016?

Granskningen avgränsas till Regionstyrelsens ansvar, vilket innebär att inga granskningsinsatser genomförs i andra juridiska personers verksamhet.

3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Revisionskriterierna kan ofta hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer och fullmäktigebeslut. Revisionskriterierna kan också ha sin grund i jämförbar praxis.

Granskningens revisionskriterier utgörs huvudsakligen av kommunallagen, landstingets ägarpolicy och Regionstyrelsens reglemente.

4 Metod

Granskning har genomförts med hjälp av dokumentstudier och intervjuer. Intervjuer har genomförts med ekonomi- och finansdirektören och direktören för Regional utveckling. Upphandlingsenheten och Vårdvalsenheten har bistått granskningen med uppgifter om avtal med andra vårdgivare.

De intervjuade och regiondirektören har beretts tillfälle att sakgranska rapporten.

Landstingsfullmäktige har 2016-11-24, § 218, beslutat att Landstingsstyrelsen från och med 2017-01-01 ska benämnas Regionstyrelsen. I granskningen tillämpar vi den senare benämningen genomgående.

5 Resultat av granskningen

5.1 Ägarstyrning

Landstinget får efter beslut av fullmäktige lämna över vården av en kommunal angelägenhet till en juridisk person¹ som landstinget äger eller har inflytande i. Fullmäktige ska i dessa fall bland annat fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten och se till att ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen/stiftelseurkunden/föreningsstadgan. Särskilda regler gäller vid bildande av kommunalförbund samt finansiella samordningsförbund inom rehabiliteringsområdet.

Efter bildandet av ett hel- eller delägt bolag utövar landstinget sin ägarstyrning genom att bland annat besluta om ägardirektiv som sedan formaliseras av bolagsstämman.

I granskningen *Uppsiktsplikt och ägarstyrning* (2012) gjordes bland annat följande iakttagelser avseende ägarstyrningen av bolagen:

- Enligt landstingets ägarpolicy och reglementen (liksom den nya ägarpolicy som var under beredning) kunde både styrelsen och Regionala nämnden ge direktiv till ombud för ägarsamråd och stämmor.
- De kortsiktiga ägardirektiven hade inte getts till bolagen på ett heltäckande, enhetligt och strukturerat sätt.
- Sammanställningen av de juridiska personer som landstinget överlämnat en kommunal angelägenhet till var inte uppdaterad (bilaga till ägarpolicy).
- Dåvarande anvisningar för rapportering säkerställde inte styrelsens uppsikt över bolagen.
- Villkoren för att lämna över vården av en kommunal angelägenhet hade inte överförts till bolagen på ett systematiskt och enhetligt sätt.
- De formella kraven på koncerninformation tillgodosågs inte i landstingets årsredovisning (granskas i samband med den årliga granskningen av landstingets bokslut och årsredovisning).

5.1.1 Är uppgiftsfördelningen avseende ägarstyrningen ändamålsenlig utifrån ett ansvarsperspektiv?

Regionala nämnden upphörde vid ingången till mandatperioden 2015-2018 och nämndens ansvarsområden övergick till Regionstyrelsen. Styrelsen fick därmed det samlade ansvaret för både ägarstyrning och uppsikt över bolag, stiftelser och föreningar.²

¹ Helägda aktiebolag, delägda aktiebolag och handelsbolag, stiftelser som landstinget bildar ensamt eller tillsammans med någon annan samt föreningar där landstinget bestämmer tillsammans med någon annan.

² Kommentar: Enligt ägarpolicyen svarar den nämnd, inom vars ansvarsområde överlämnad verksamhet hör hemma, för löpande ägarfrågor och för att initiera förslag till fullmäktige om förändringar i avtal, ändamål och uppställda direktiv. Folkhälso-, primärvårds- och tandvårdsnämnden har idag ansvaret för att bereda ärenden och fördela medel inom ramen för landstingets åtaganden i de finansiella samordningsförbunden.

Regionala utvecklingsutskottet ska hantera den löpande ägarstyrningen för samägda verksamheter inom de ramar som fullmäktige givit. Utskottet ges inga beslutsbefogenheter i reglemente eller ägarpolicy.³

Styrelsens förvaltning Regional utveckling har organiserat beredningen av ägarfrågor (inom förvaltningens ansvarsområde) i särskilda ägarstyrningsgrupper. Syftet är att samla en bred kompetens inom de områden som rör det enskilda bolagets verksamhet och ekonomi. Förvaltningen rapporterar det löpande arbetet till Regionala utvecklingsutskottet.

Kommentar

Det finns inget hinder i kommunallagen för att liksom tidigare delegera delar av ägarstyrningen till en annan nämnd än styrelsen. Ur ett ansvarsperspektiv, där vi även väger in styrelsens lagreglerade uppsiktsplikt, är nuvarande ordning dock att föredra. Sedan 2015 har styrelsen i praktiken haft det samlade ansvaret för både uppsikten och de löpande ägarfrågorna samt för beredningen av ägarfrågor av principiell beskaffenhet eller större vikt till fullmäktige.

5.1.2 Har styrelsen tillsett att ägarpolicy är uppdaterad med de juridiska personer som landstinget överlämnat en kommunal angelägenhet till?

Förteckningen över de juridiska personer som fullmäktige överlämnat en kommunal angelägenhet till är uppdaterad per den 1 januari 2015. I förteckningen saknas bland annat Ostkustbanan AB, Inera AB⁴, Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg och det finansiella samordningsförbundet i Ånge.

Vi har noterat att de två gemensamma nämnderna, Kostnämnden i Sollefteå och Kostnämnden i Örnsköldsvik, också upptagits i förteckningen.

Kommentar

Vi menar att förteckningen inte har en sådan karaktär att den måste bifogas till ett fullmäktigebeslut. Vi rekommenderar att förteckningen istället kopplas till styrelsens riktlinje för ägarstyrning och uppsikt samt att styrelsen uppdaterar riktlinjen och förteckningen årligen.

De två gemensamma nämnderna ingår i landstingets förtroendemannaorganisation och har samma ansvar under fullmäktige som övriga nämnder. De berörs därmed enbart av styrelsens uppsiktsplikt (se avsnitt 5.4).

5.1.3 Har styrelsen tillsett att det finns ägardirektiv för bolagen?

Lekmannarevisorerna i Ostkustbanan AB har uppmärksammat att bolaget saknar ägardirektiv. Enligt vad som framkommit vid intervju kommer ägardirektiven att beredas gemensamt av delägarna vid ett ägarforum i maj 2017, i samband med bolagsstämman. Ägardirektiven ska sedan fastställas av fullmäktige i respektive kommun/landsting innan de kan formaliseras vid en extra bolagsstämma.

³ Reglemente för Regionstyrelsen, Folkhälso-, primärvårds- och tandvårdsnämnden och Hälso- och sjukvårdsnämnden, fastställt av fullmäktige 2016-11-24, § 218. Ägarpolicy, fastställt av fullmäktige 2012-10-24, § 148.

⁴ Fullmäktige beslutade 2016-11-23, § 220, att godkänna en överlåtelse av aktierna till SKL Företag AB.

Det pågår också en process för att utarbeta nya ägardirektiv för Scenkonst Västernorrland AB utifrån det nya aktieägaravtalet. För Almi Företagspartner Mitt AB upprättas årliga ägaranvisningar.

5.2 Uppsikt över juridiska personer som landstinget äger eller har inflytande i

Styrelsen ska enligt kommunallagen ha uppsikt över kommunal verksamhet som överlämnats till bolag, stiftelser, föreningar och kommunalförbund som landstinget äger eller har inflytande i.

Enligt reglementet ligger beredningsansvaret för att uppsikten fungerar på styrelsens finansutskott. Utskottet ges inga beslutsbefogenheter i reglementet.

2013 infördes nya bestämmelser i kommunallagen om förstärkt uppsiktsplikt. Bestämmelsen innebär att styrelsen i årliga beslut ska pröva om den verksamhet som hel- och delägda aktiebolag har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Några av de iakttagelser som gjordes i granskningen *Uppsiktsplikt och ägarstyrning* (2012) var att landstingets ägarpolicy (liksom den nya ägarpolicy som var under beredning) endast berörde styrelsens uppsikt av hel- och delägda företag. Styrelsens reglemente berörde däremot uppsikten i sin helhet.

5.2.1 Har styrelsen tillsett att ägarpolicy och reglemente ligger i linje med bestämmelserna i kommunallagen avseende föremålen för styrelsens uppsikt?

Granskningen visar både reglementet och ägarpolicyn klargör styrelsens ansvar för uppsikten i linje med kommunallagen.

5.2.2 Har styrelsen fastställt riktlinjer för uppsikten i enlighet med fullmäktiges beslut 2012-10-24, § 148?

Styrelsen har fastställt riktlinjen Ägarstyrning och uppsikt 2012-12-10, § 267.⁵

5.2.3 Har styrelsen tillsett att ägardirektiven säkerställer uppsikten över bolagen?

Ägaranvisningen för Almi Företagspartner Mitt AB och ägardirektiven för Scenkonst Västernorrland AB innefattar följande krav på rapportering till ägarna.

Almi Företagspartner Mitt AB

- Bolaget ska i samband med årsstämman till ägarna lämna dels en skriftlig rapport av hur målen har uppnåtts samt kommentera eventuella avvikelser, dels en skriftlig rapport av väsentliga insatser som bolaget vidtagit med anledning av denna ägaranvisning.
- Bolaget ska tillställa ägarna kvartalsbokslut inklusive periodens rapport om framgångsmått.

⁵ Styrdokumentnummer 85555

Scenkonst Västernorrland AB

- Bolaget ska hålla ägarna väl informerad om sin verksamhet. Det åligger bolaget att till ägarna snarast översända:
 - a) Protokoll från styrelsesammanträde
 - b) Protokoll från bolagsstämma
 - c) Delårsrapport
 - d) Bolagets årsredovisning
 - e) Revisionsberättelse

Ägarna ska även i övrigt ges den information och tillställas de handlingar som begärs med undantag av handlingar eller andra uppgifter för vilka sekretess gäller enligt lag. Omfattningen av den fortlöpande informationen och hur den lämnas ska fastställas efter samråd mellan ägarna och bolagets styrelse.

Ägardirektiv saknas för Ostkustbanan AB.

Enligt vad som framkommit vid intervju har rutinerna för den löpande uppsikten utvecklats under senare år. Inom Regional utveckling finns utsedda handläggare med uppgift att bevaka informationsflödet och diarieföra inkomna handlingar på årliga samlingsnummer. Under 2016 infördes också skärpta krav på den årliga rapporteringen som bolagen ger vid styrelsens majsammanträde. Regional utveckling har inte upplevt några formella svårigheter i informationsinhämtningen men konstaterar att bevakningen är nödvändig.

Kommentar

Enligt aktiebolagslagen kan aktieägare endast genom beslut på bolagsstämma ge bindande direktiv till ett bolag. Även om rapporteringen för dagen bedöms fungera på ett ändamålsenligt sätt bör informationsflödet formaliseras i ägardirektiven. I delägda bolag får rimlig hänsyn tas till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt när ägarna gemensamt utarbetar direktiven. Vi kan i övrigt inte se några skäl till skillnaderna i de bägge bolagens ägardirektiv avseende rapporteringen till ägarna. Vi menar att det är viktigt att Regionstyrelsens behov av information kan tillgodoses.

5.2.4 Har styrelsen utövat den förstärkta uppsikten av aktiebolagen?

Styrelsens riktlinje för ägarstyrning och uppsikt berör inte formerna för den förstärkta uppsikten av aktiebolagen. Enligt de intervjuade har styrelsen inte utövat den förstärkta uppsikten.

Kommentar

Den går inte att utläsa några undantag i kommunallagen eller förarbetena kring den förstärkta uppsikten av delägda aktiebolag. Däremot bestämmer styrelsen själv formerna för hur tillsynen ska gå till. Lagen ställer dock krav på att styrelsen i årliga beslut prövar om verksamheten i bolaget varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Genom att beslutet kan överklagas kan den så kallade kompetensenligheten i de kommunala företagens verksamhet få en rättslig prövning.

Av förarbetena framgår också att det i normalfallet får anses vara lämpligt att styrelsens beslut rapporteras till fullmäktige. En lämplig tidpunkt för rapporteringen skulle kunna vara samtidigt som styrelsen överlämnar årsredovisningen till fullmäktige.⁶

5.3 Uppföljning och kontroll av privata utförare

Vid granskningen *Uppsiktsplikt och ägarstyrning* (2012) saknades en redovisning av vilken landstingsverksamhet som fullmäktige lämnat över till företag där landstinget saknade ägarinflytande, t.ex. driftentreprenader.

Iakttagelsen hade koppling till bestämmelsen i kommunallagen om att landstinget ska *tillförsäkra sig en möjlighet* att kontrollera och följa upp verksamhet som läggs ut på privata utförare och att även allmänheten ska tillförsäkras insyn i hur verksamheten utförs. Bestämmelsen avser endast de fall då fullmäktige beslutat att överlämna vården av en kommunal angelägenhet.

Den 1 januari 2015 skärptes bestämmelserna i kommunallagen genom två tillägg. När vården av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska landstinget kontrollera och följa upp verksamheten. Vidare ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

5.3.1 Har fullmäktige överlämnat vården av en kommunal angelägenhet till en privat utförare, utöver vårdvalet avseende primärvård och barn- och ungdoms- tandvård? (deskriptiv)

Det har i granskningen inte framkommit uppgifter om att fullmäktige överlämnat vården av en kommunal angelägenhet till privat utförare enligt definitionen i kommunallagen.

5.3.2 Har styrelsen lämnat ett förslag till fullmäktige om program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare? Anger programmet hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp?

Det har i granskningen inte framkommit uppgifter om att styrelsen har lämnat ett förslag till fullmäktige om program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare.

Kommentar

Vi tar inte i granskningen ställning till om regelboken (avseende vårdval primärvård) respektive förfrågningsunderlaget (avseende vårdval allmän barn- och ungdoms- tandvård) kan anses utgöra sådana program.

⁶ Proposition 2011/12:106, s. 86 ff

5.3.3 Upphandlade ramavtal enligt lagen om offentlig upphandling (deskriptiv)

Landstingets upphandlade ramavtal med till exempel privata vårdgivare omfattas inte av den särskilda bestämmelsen om uppföljning och kontroll av privata utförare. I landstingets avtalskatalog finns totalt 26 ramavtal inom området hälso- och sjukvårdstjänster som specialistvården och de landstingsdrivna hälsocentralerna kan avropa tjänster genom. Upphandlingsenheten samordnar upphandlingen av alla tjänster på området. Några exempel är medicinsk fotvård, ögonbottenundersökningar, kataraktoperationer (ögon), teleradiologiska tjänster (granskning av röntgenbilder), hörapparatutprovning och gynekologi. Dessutom finns ett samarbetsavtal från 2006 rörande hospice.

Kommentar

Den verksamhet, som bedrivs genom avtal med Mellannorrlands Hospice AB, har enligt vår bedömning möjligen karaktären kommunal angelägenhet som bedrivs av privata utförare, enligt definitionen i kommunallagen, 3 kap. 16 och 18 c-19 b §§. Vi menar att förutsättningarna för ett sådant avtal bör utredas närmare.

5.3.4 Ersättningsetableringar - den så kallade nationella taxan (deskriptiv)

Landstingets samverkansavtal med privata vårdgivare enligt lagen om läkarvårdsersättning (LOL) och lagen om ersättning för fysioterapi (LOF) omfattas inte heller av den särskilda bestämmelsen om uppföljning och kontroll av privata utförare. Läkare och fysioterapeuter med sådana samverkansavtal ska lämna vissa upplysningar till landstinget och medverka till att den egna verksamheten kan följas upp och utvärderas. Enligt uppgift från Vårdvalsenheten finns det 21 sådana samverkansavtal med privata vårdgivare, fördelat på fysioterapi (18), ögon (2) och gynekologi (1).

Det ingår inte i granskningen att närmare kontrollera om den interna kontrollen är tillräcklig. Landstingets revisorer granskade området senast under 2015.⁷

5.4 Uppsikt över nämndernas verksamhet

Styrelsens uppsikt över nämndernas verksamhet ingick inte i granskningen *Uppsiktsplikt och ägarstyrning* (2012).

Styrelsen ska enligt kommunallagen ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet och göra de framställningar som behövs hos nämnder och fullmäktige.

Enligt reglementet ligger beredningsansvaret för att uppsikten fungerar på styrelsens finansutskott. Utskottet ges inga beslutsbefogenheter i reglementet.

5.4.1 Har styrelsen tillsett att det finns rutiner för hur den löpande uppsikten över nämnderna ska genomföras?

Enligt reglementet ska Regionstyrelsen tillse att det tas fram rutiner för hur den löpande uppsikten ska genomföras. Styrelsen har i december 2012 fastställt en riktlinje för ägarstyrning och uppsikt.⁸ Enligt riktlinjen ska styrelsens uppsiktsplikt över nämnderna utövas genom att nämndernas protokoll delges styrelsen. Det framgår inte närmare rutiner för Finansutskottets arbete med uppsikten.

⁷ [Avtal med privata vårdgivare inom fysioterapi, juni 2015](#)

⁸ Styrdokumentsnummer 85555

5.4.2 Framgår det av styrelsens eller finansutskottets protokoll och handlingar i vilken mån uppsikten över nämnderna har utövats och vilket behov av åtgärder som funnits?

Vår granskning visar att samtliga nämnders protokoll har delgivits styrelsen löpande under året i enlighet med styrelsens riktlinjer för uppsikten.

Vid styrelsens sammanträde i april 2016 lämnades rapporten *En ekonomi i balans över tid – tidplanen för återrappport av uppdrag som nämnder och styrelse beslutat*. Från och med sammanträdet i maj har ordföranden i Folkhälso-, primärvårds- och tandvårdsnämnden och Hälso- och sjukvårdsnämnden lämnat löpande rapporter till styrelsen om nämndernas arbete för att nå en ekonomi i balans över tid.

Den löpande *Resultatuppföljningen* till styrelsen omfattar olika nyckeltal för nämndernas resultat för invånarperspektivet (tillgänglighet) och ekonomiperspektivet.

Vid behandlingen av *delårsrapporten* lämnade styrelsen ett förslag till fullmäktige att uppdra till samtliga nämnder med prognostiserade underskott att snarast vidta åtgärder för att reducera underskotten under resten av innevarande år och vidare intensifierar arbetet mot en ekonomi i balans för respektive nämnds samtliga verksamhetsområden.

Kommentar

Styrelsens uppsikt över nämnderna framgår av styrelsens protokoll och handlingar. Uppsikten under 2016 har varit mer långtgående än vad som framgår av styrelsens riktlinjer (se föregående avsnitt). Vi rekommenderar därför att styrelsen uppdaterar riktlinjerna.

Styrelsen har idag befogenhet att begära in de yttranden och upplysningar som behövs från nämnder och anställda för att kunna fullgöra uppsikten. Styrelsens befogenhet är vidare begränsad till att göra påpekanden samt att lämna råd och anvisningar till nämnderna. Om det är nödvändigt ska styrelsen istället föreslå fullmäktige att besluta om vidare åtgärder. Regeringen har i februari 2017 överlämnat en remiss till Lagrådet om en ny kommunallag, som föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. Enligt förslaget får fullmäktige besluta att styrelsen får fatta beslut om särskilt angivna förhållanden som rör andra nämnders verksamhet. Vi rekommenderar därför att styrelsen, efter beslut i riksdagen, initierar en översyn av hur uppsikten ska utövas från och med 2018.

6 Revisionell bedömning

Syftet med granskningen är primärt att följa upp den granskning som genomfördes 2012 och bedöma om Regionstyrelsen har säkerställt en effektiv och ändamålsenlig uppsikt och ägarstyrning. En översiktlig granskning ska därtill göras av styrelsens uppsikt över nämndernas verksamhet.

En sammanställning av kontrollmålen redovisas i nedanstående tabell, för kommentarer och rekommendationer hänvisar vi till respektive avsnitt.

Ägarstyrning

5.1.1	Är uppgiftsfördelningen avseende ägarstyrningen ändamålsenlig utifrån ett ansvarsperspektiv?	Ja
5.1.2	Har styrelsen tillsett att ägarpolicy är uppdaterad med de juridiska personer som landstinget överlämnat en kommunal angelägenhet till?	Nej
5.1.3	Har styrelsen tillsett att det finns ägardirektiv för bolagen?	Delvis

Uppsikt över juridiska personer som landstinget äger eller har inflytande i

5.2.1	Har styrelsen tillsett att ägarpolicy och reglemente ligger i linje med bestämmelserna i kommunallagen avseende föremålen för styrelsens uppsikt?	Ja
5.2.2	Har styrelsen fastställt riktlinjer för uppsikten i enlighet med fullmäktiges beslut?	Ja
5.2.3	Har styrelsen tillsett att ägardirektiven säkerställer uppsikten över bolagen?	Delvis
5.2.4	Har styrelsen utövat den förstärkta uppsikten av aktiebolagen?	Nej

Uppföljning och kontroll av privata utförare

5.3.1	Har fullmäktige överlämnat vården av en kommunal angelägenhet till en privat utförare, utöver vårdvalet avseende primärvård och barn- och ungdomstandvård? (deskriptiv)	Nej
5.3.2	Har styrelsen lämnat ett förslag till fullmäktige om program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare? Anger programmet hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp?	Nej

Uppsikt över nämndernas verksamhet

5.4.1	Har styrelsen tillsett att det finns rutiner för hur den löpande uppsikten över nämnderna ska genomföras?	Ja
5.4.2	Framgår det av styrelsens eller finansutskottets protokoll och handlingar i vilken mån uppsikten över nämnderna har utövats och vilket behov av åtgärder som funnits?	Ja

Granskningen visar sammantaget att Regionstyrelsen vidtagit flera åtgärder efter föregående granskning men att vissa grundläggande brister kvarstår kring både ägarstyrning och uppsikt av bolagen.

Vi bedömer också att styrelsen utövat en aktiv uppsikt över nämnderna under 2016.

Härnösand 2017-03-22

Anders Emnegard
Certifierad kommunal revisor